

Luottamus yhteiskunnassa

Pohjoismaisen tutkimuksen Suomen osuus
SuomiAreena ja Pohjoismainen ministerineuvosto 2026

C451005297

Vastaava tuottaja: Mikko Hormio

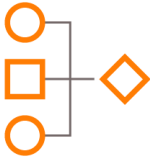
19.3.2026

Tutkimusmenetelmä ja tutkimuksen toteutus

Kohderyhmästä

- Kohderyhmänä ovat täysi-ikäiset suomalaiset Ahvenanmaata lukuun ottamatta.
- Tulokset on vakioitu vastaamaan kohderyhmää iän, sukupuolen ja asuinpaikan mukaan.

Tiedonkeräys

- Suomalaisessa väestövastaavassa internetpaneelissa helmi- ja maaliskuussa 2026.
- Vastaaaja kysymyskohtaisesti 1015–1024. Niin sanottu tilastollinen virhemarginaali 95 %: luottamusvälillä on noin 3,1 prosenttiyksikköä suuntaansa.
- Nuorin vastaaja 18-vuotias, vanhin 84-vuotias.

Kyselylomake

- Suomenkielinen.
- Vastausaika mediaani 4 minuuttia.

Raportointi

- Luokitellut vastausjakaumat tilastollisine merkitsevyyksineen excel-muodossa.
- Powerpoint-esitys.
- Yhteinen purkupalaveri.

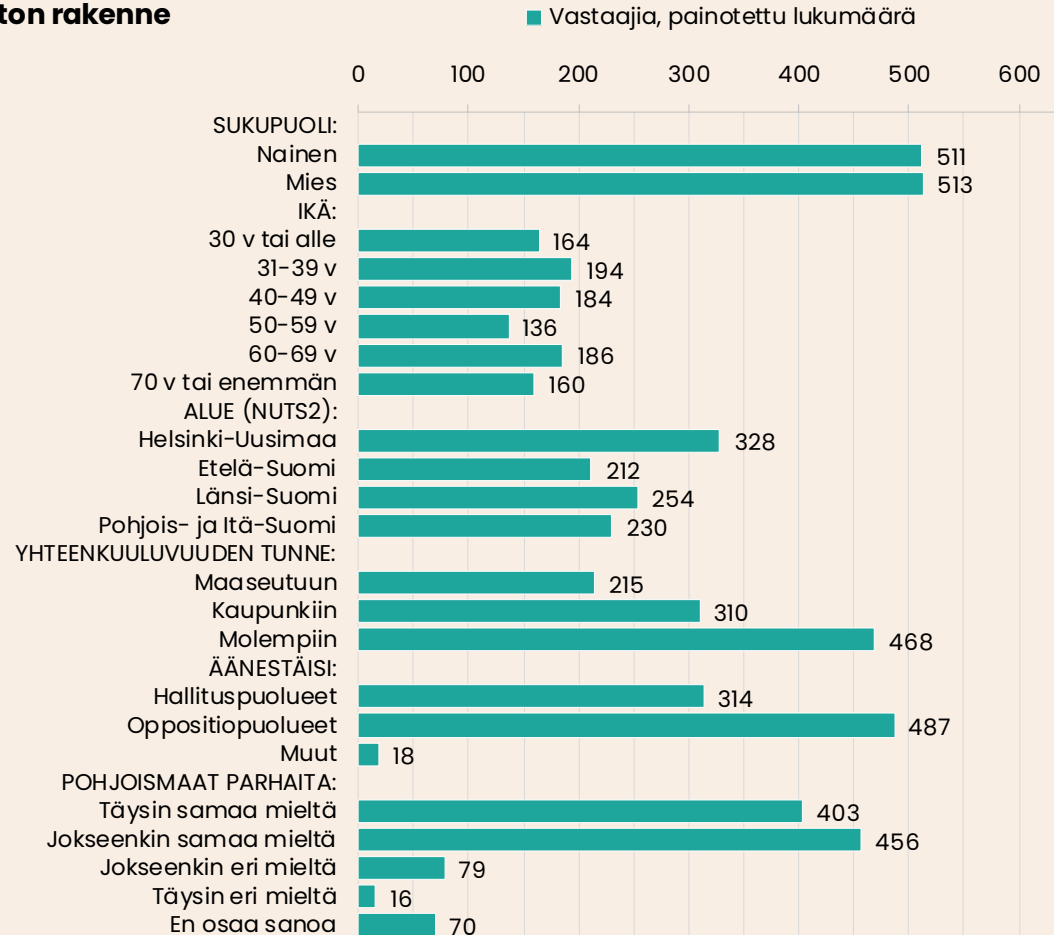
Tilaa Verianin uutiskirje politiikasta, arvoista, asenteista ja taloudesta QR-koodilla.

Aineiston rakenne (n)

Kaikki vastaajat

Aineiston rakenne

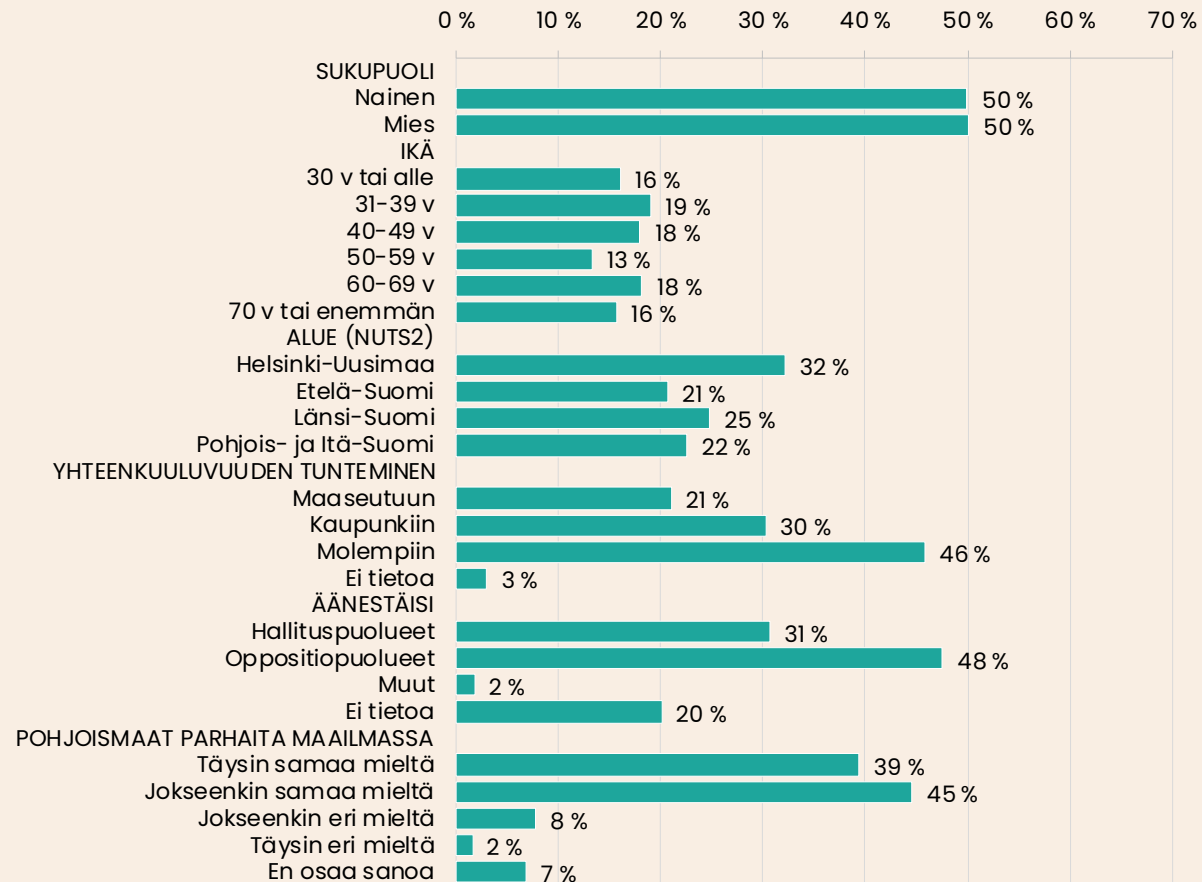

Aineiston rakenne (%)

Kaikki vastaajat

Aineiston rakenne

■ SUOMI YHTEENSÄ (n=1024)

Luottamuksen vahvuus ja kehityssuunta

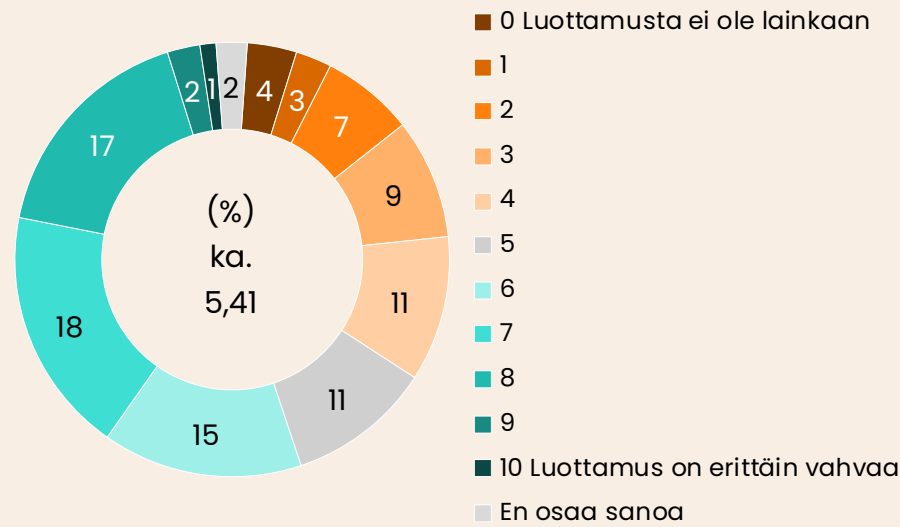
- Suomi

Luottamus numeraalisesti

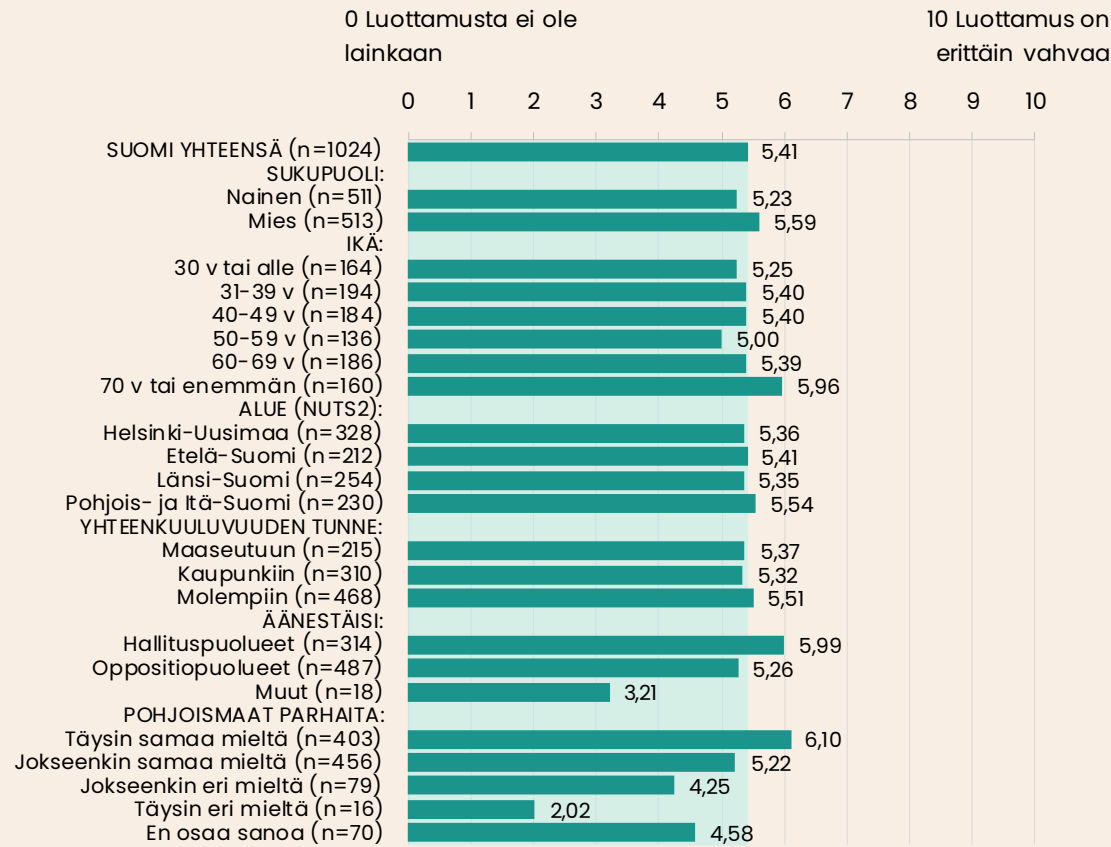
Kyselylomakkeessa annettiin vastaajalle määritelmä: "Luottamuksella tarkoitetaan perustavanlaatuista odotusta rehellisyydestä, luotettavuudesta ja hyvántahtoisuudesta henkilökohtaisissa, sosiaalisissa tai yhteiskunnallisissa suhteissa."

Kuinka vahva luottamus tällä hetkellä mielestäsi vallitsee Suomessa?

SUOMI YHTEENSÄ (n=1024)

Kuinka vahva luottamus tällä hetkellä mielestäsi vallitsee Suomessa?

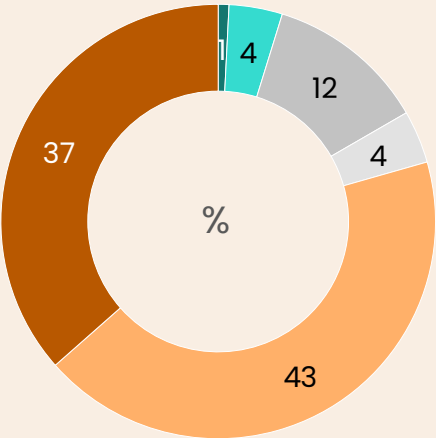

Yhteiskunnallisen luottamuksen muutos

Kyselylomakkeessa annettiin vastaajalle määritelmä: "Luottamuksella tarkoitetaan perustavanlaatuista odotusta rehellisyydestä, luotettavuudesta ja hyvántahtoisuudesta henkilökohtaisissa, sosiaalisissa tai yhteiskunnallisissa suhteissa."

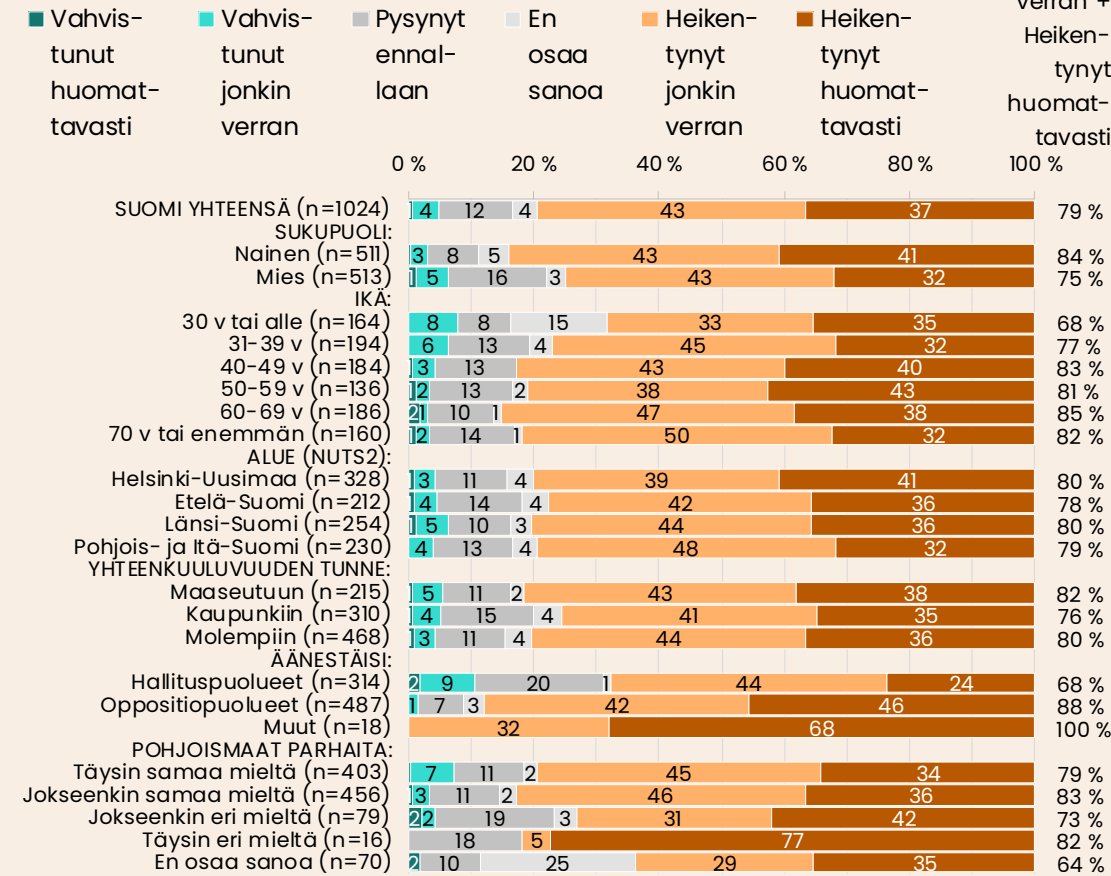
Mihin suuntaan yhteiskunnallinen luottamus tila Suomessa on muuttunut kokonaisuudessaan muutamien viime vuosien aikana?

SUOMI YHTEENSÄ (n=1024)

- Vahvistunut huomattavasti
- Vahvistunut jonkin verran
- Pysynyt ennallaan
- En osaa sanoa
- Heikentynyt jonkin verran
- Heikentynyt huomattavasti

Mihin suuntaan yhteiskunnallinen luottamus tila Suomessa on muuttunut kokonaisuudessaan muutamien viime vuosien aikana?

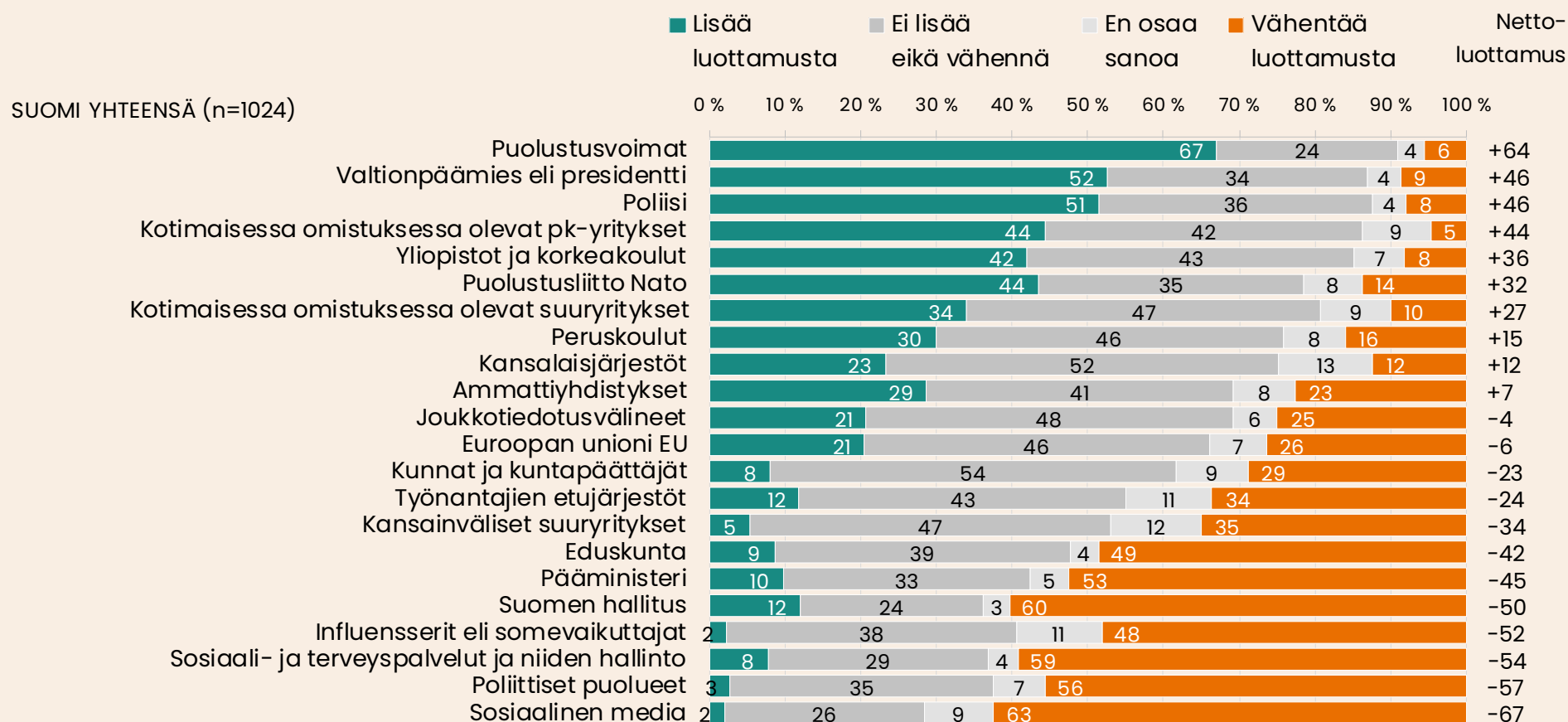

Instituutioiden ja yhteiskunnallisten toimijoiden vaikutus

Kaikki vastaajat

Miten näiden toiminta ja nykyinen tila vaikuttavat luottamuksen ilmapiiriin Suomessa?

- Instituutiot ja yhteiskunnalliset toimijat

Instituutioiden ja yhteiskunnallisten toimijoiden vaikutus

Kaikki vastaajat

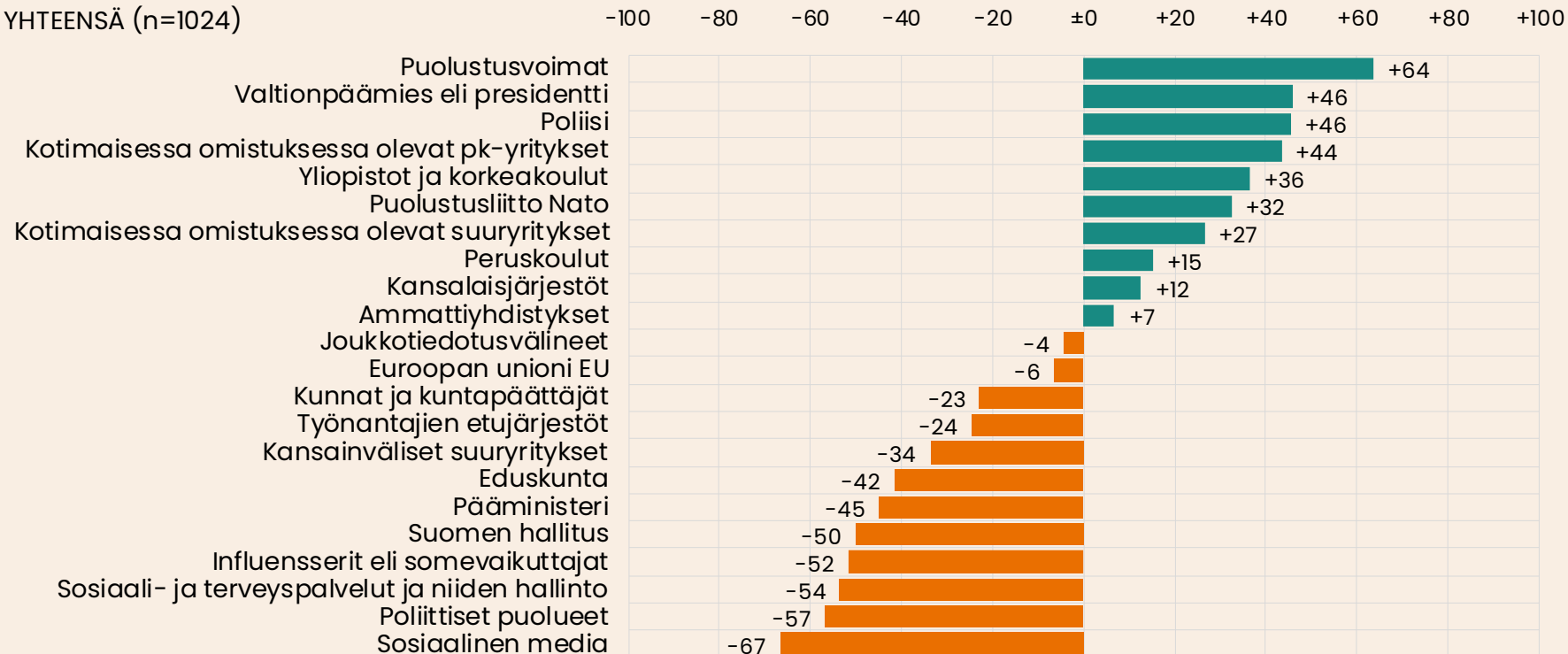
Miten näiden toiminta ja nykyinen tila vaikuttavat luottamuksen ilmapiiriin Suomessa?
- Instituutiot ja yhteiskunnalliset toimijat

Nettoluottamus

SUOMI YHTEENSÄ (n=1024)

■ SUOMI YHTEENSÄ (n=1024)

Nettoluottamus =
 'Lisää luottamusta' %-osuus
 miinus
 'Vähentää luottamusta' %-osuus,
 Nettoprosenttiyksikköä
 arvionsa antaneista (=ilman eos:iä).

Instituutioiden ja yhteiskunnallisten toimijoiden vaikutus

Kaikki vastaajat

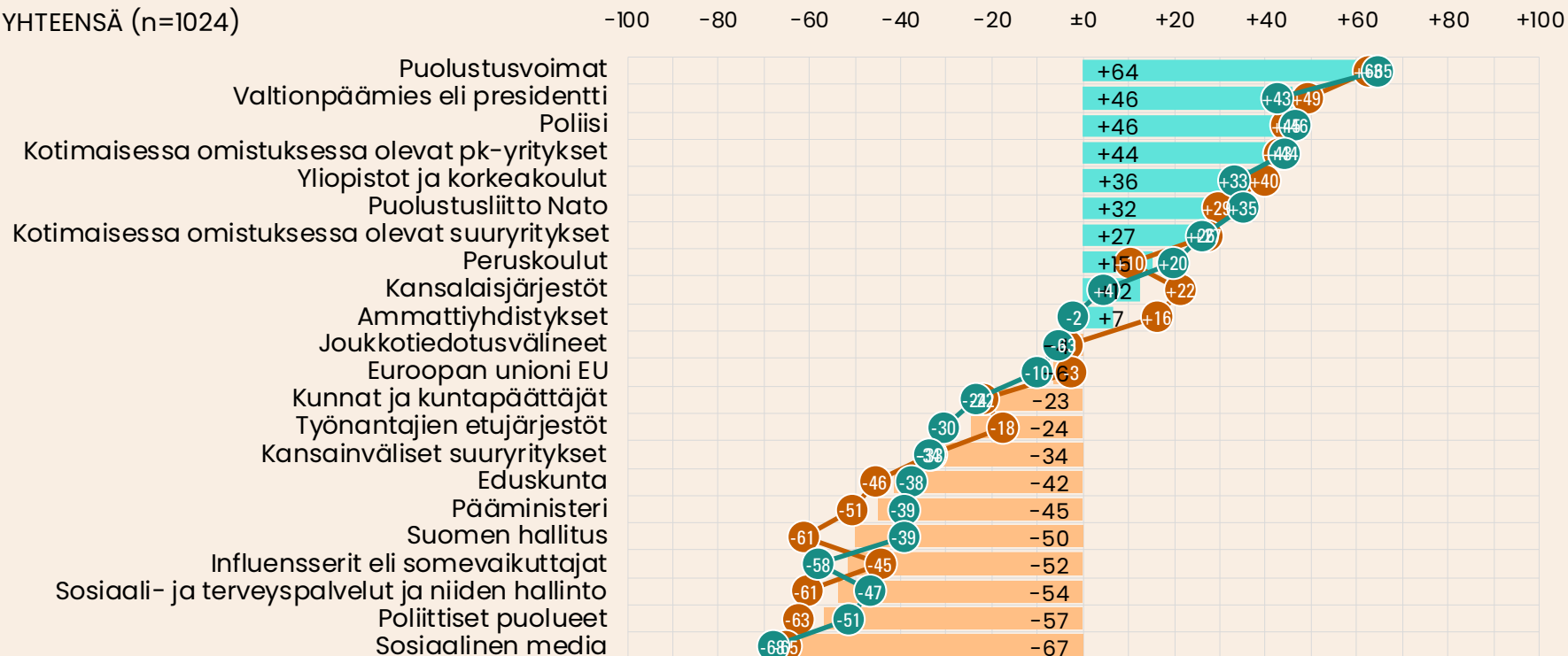
Miten näiden toiminta ja nykyinen tila vaikuttavat luottamuksen ilmapiiriin Suomessa?
- Instituutiot ja yhteiskunnalliset toimijat

Nettoluottamus

SUOMI YHTEENSÄ (n=1024)

SUKUPUOLI:
SUOMI YHTEENSÄ (n=1024)
Nainen (n=511)
Mies (n=513)

Nettoluottamus =
'Lisää luottamusta' %-osuus
miinus
'Vähentää luottamusta' %-osuus,
Nettoprosenttiyksikköä
arvionsa antaneista (=ilman eos:iä).

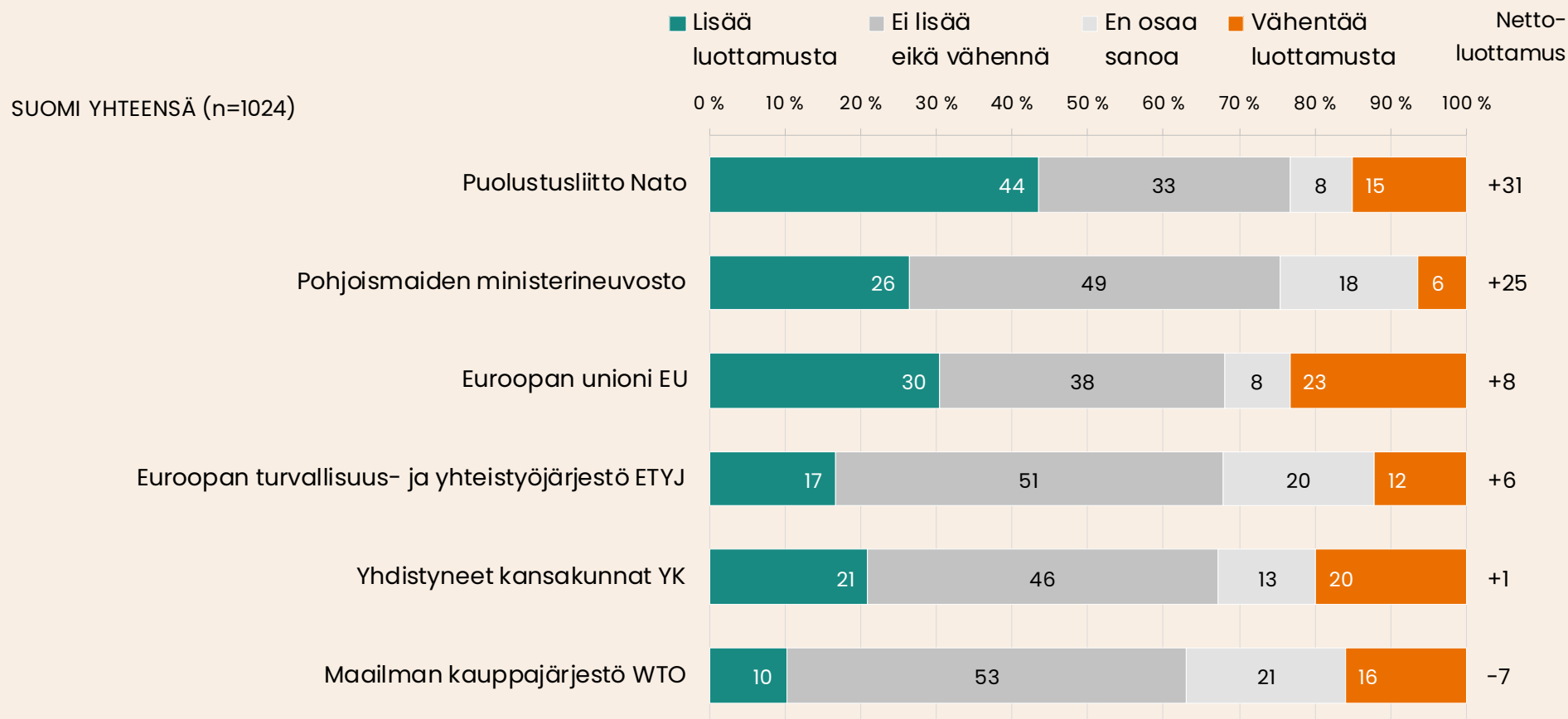

Valtioiden väliset järjestöt ja niiden vaikutus luottamukseen

Kaikki vastaajat

Lisäävätkö seuraavat tahot sinussa luottamusta tällä hetkellä?

- Valtioiden väliset järjestöt

Valtioiden väliset järjestöt ja niiden vaikutus luottamukseen

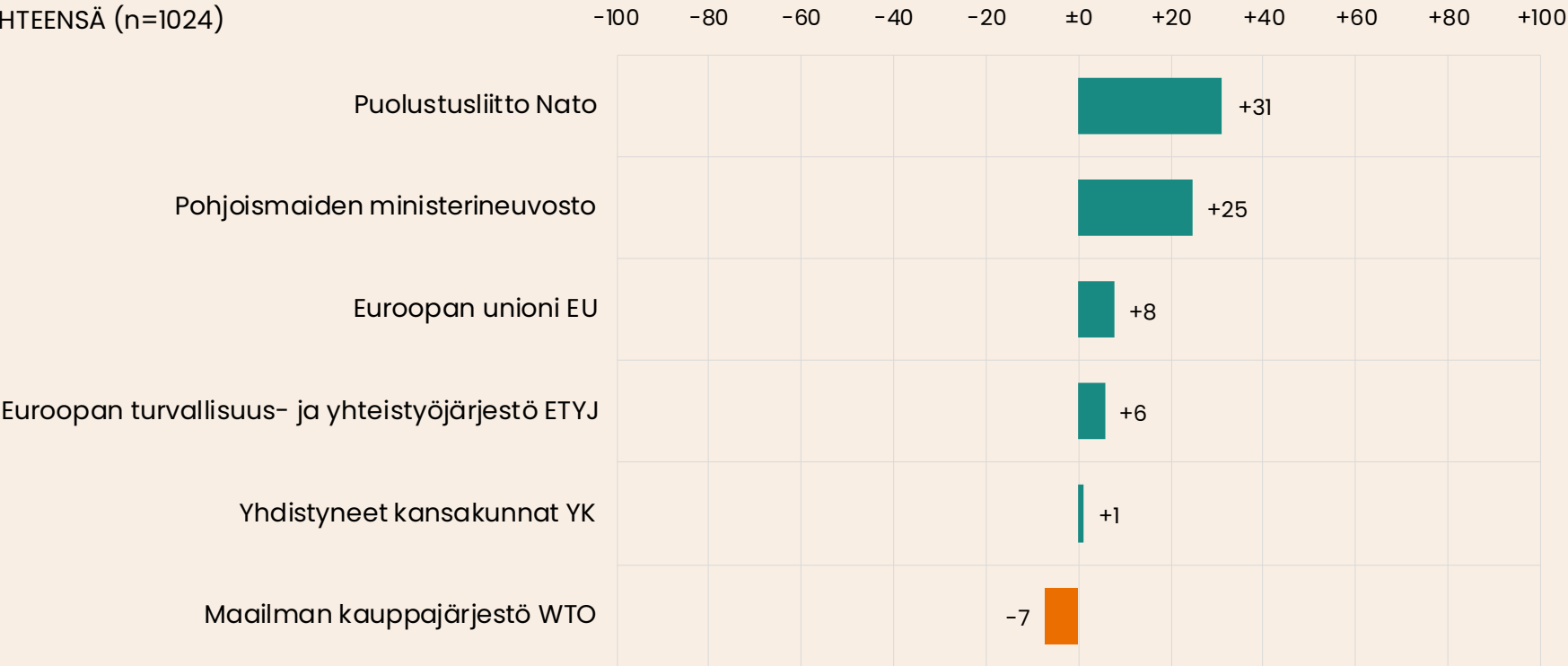
Kaikki vastaajat

Lisäävätkö seuraavat tahot sinussa luottamusta tällä hetkellä?
- Valtioiden väliset järjestöt
Nettoluottamus

Nettoluottamus =
'Lisää luottamusta' %-osuus
miinus
'Vähentää luottamusta' %-osuus,
Nettoprosenttiyksikköä
arvionsa antaneista (=ilman eos:iä).

SUOMI YHTEENSÄ (n=1024)

SUOMI YHTEENSÄ (n=1024)

Valtioiden väliset järjestöt ja niiden vaikutus luottamukseen

Kaikki vastaajat

Lisäävätkö seuraavat tahot sinussa luottamusta tällä hetkellä?

- Valtioiden väliset järjestöt

Nettoluottamus

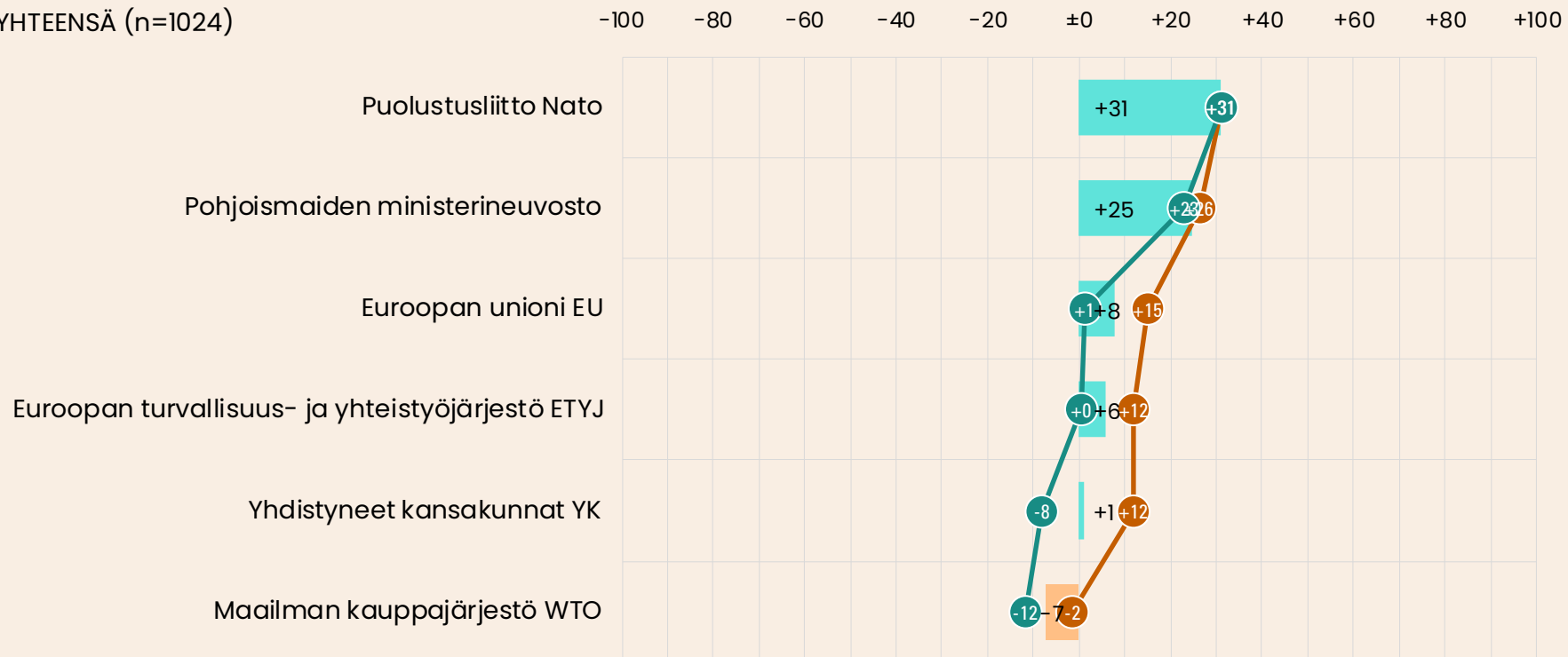
SUOMI YHTEENSÄ (n=1024)

SUOMI YHTEENSÄ (n=1024)

SUKUPUOLI: Nainen (n=511)

Mies (n=513)

Nettoluottamus =
'Lisää luottamusta' %-osuus
miinus
'Vähentää luottamusta' %-osuus,
Nettoprosenttiyksikköä
arvionsa antaneista (=ilman eos:iä).

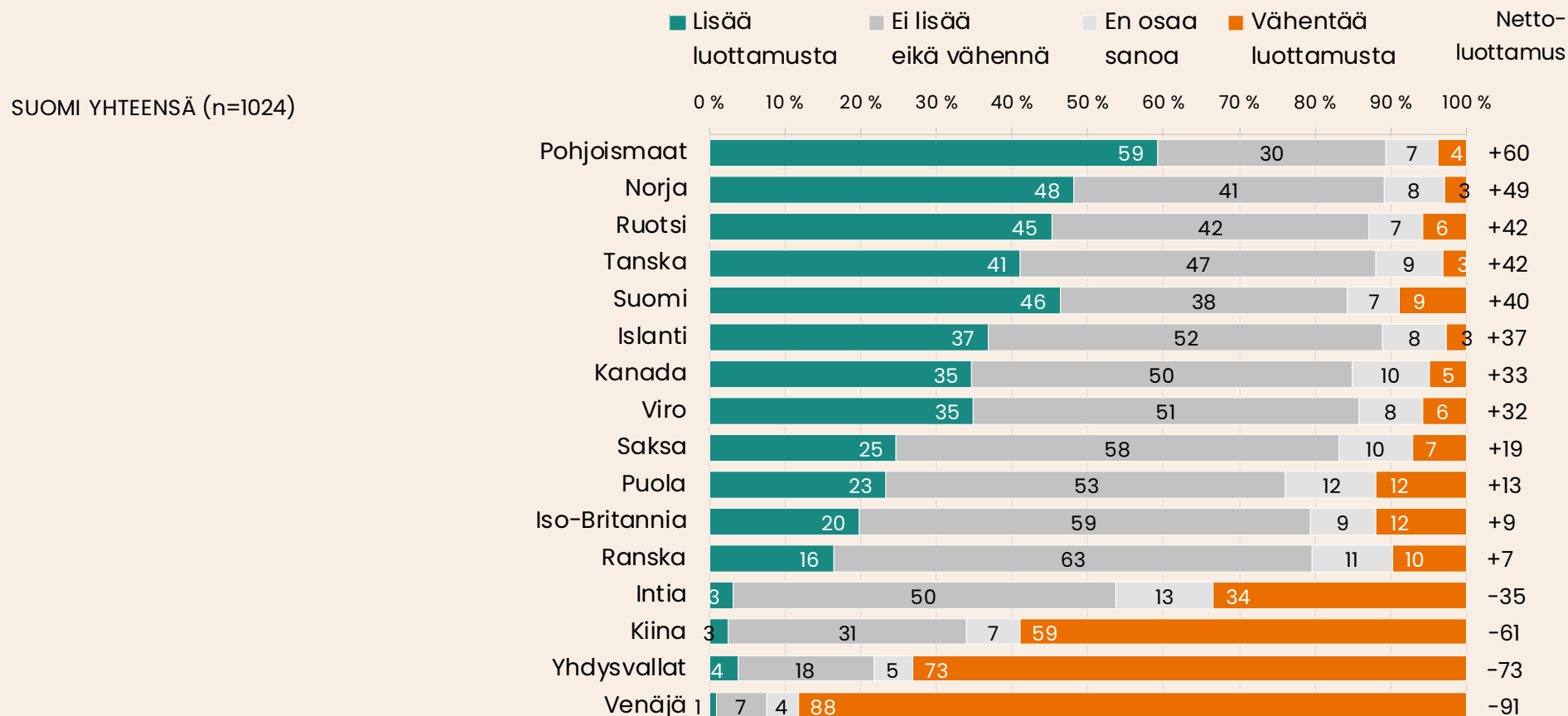

Valtioiden ja alueiden vaikutus luottamukseen

Kaikki vastaajat

Lisäävätkö seuraavat tahot sinussa luottamusta tällä hetkellä?

- Valtiot ja alueet

Valtioiden ja alueiden vaikutus luottamukseen

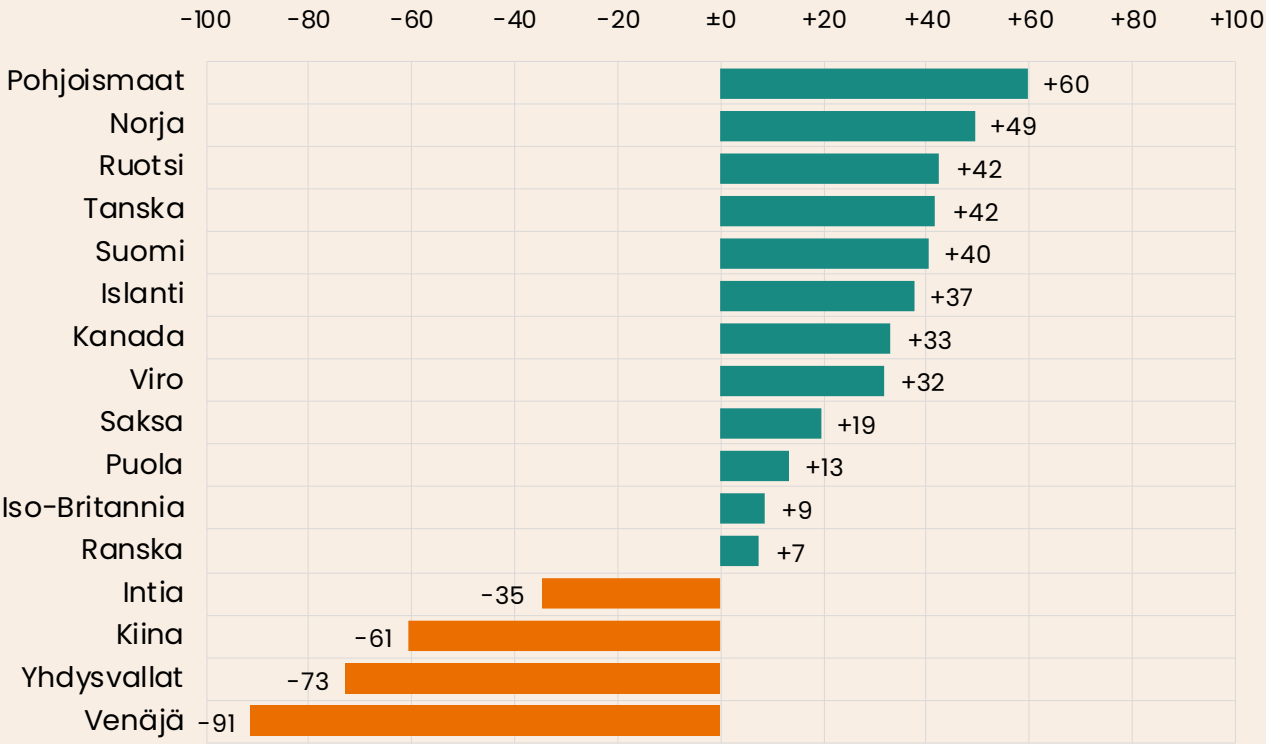
Kaikki vastaajat

**Lisäävätkö seuraavat tahot sinussa luottamusta
tällä hetkellä?**
- Valtiot ja alueet
Nettoluottamus

SUOMI YHTEENSÄ (n=1024)

■ SUOMI YHTEENSÄ (n=1024)

Nettoluottamus =
'Lisää luottamusta' %-osuus
miinus
'Vähentää luottamusta' %-osuus,
Nettoprosenttiyksikköä
arvionsa antaneista (=ilman eos:iä).

Valtioiden ja alueiden vaikutus luottamukseen

Kaikki vastaajat

Lisäävätkö seuraavat tahot sinussa luottamusta tällä hetkellä?

- Valtiot ja alueet

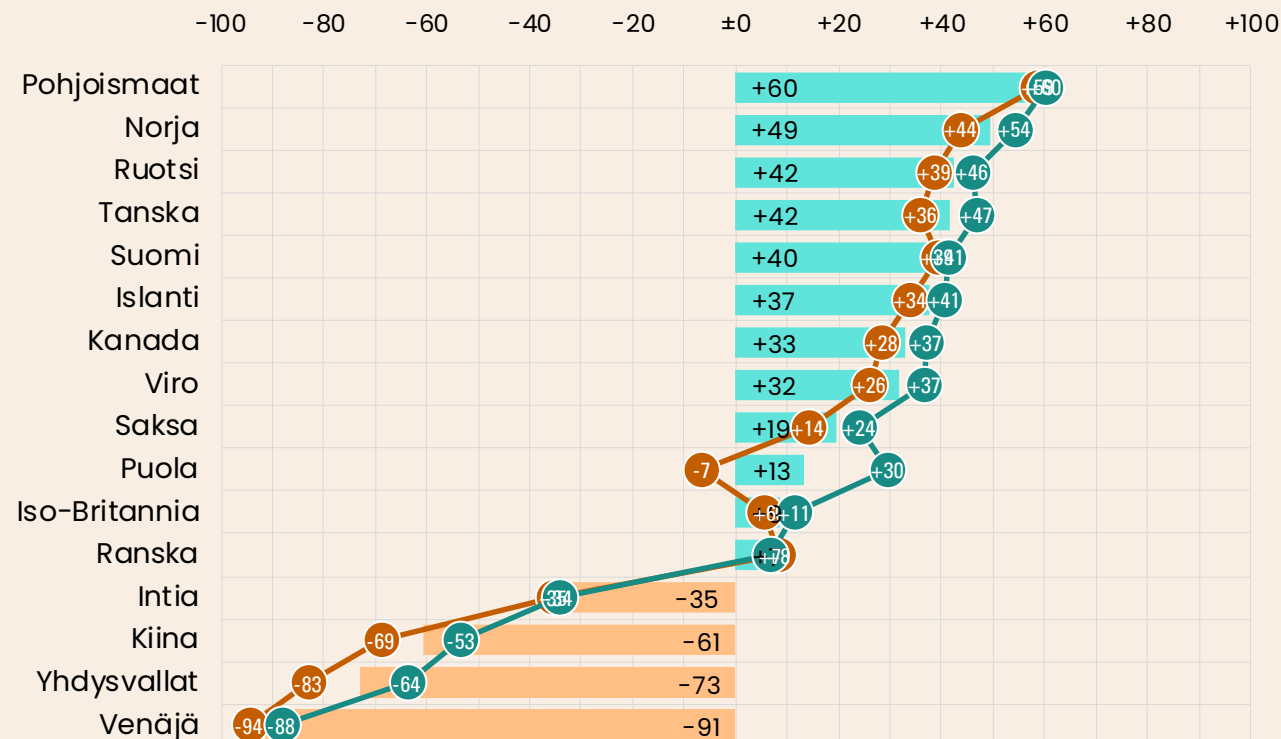
Nettoluottamus

SUOMI YHTEENSÄ (n=1024)

SUKUPUOLI:

- SUOMI YHTEENSÄ (n=1024)
- Nainen (n=511)
- Mies (n=513)

Nettoluottamus =
'Lisää luottamusta' %-osuus
miinus
'Vähentää luottamusta' %-osuus,
Nettoprosenttiyksikköä
arvionsa antaneista (=ilman eos:iä).

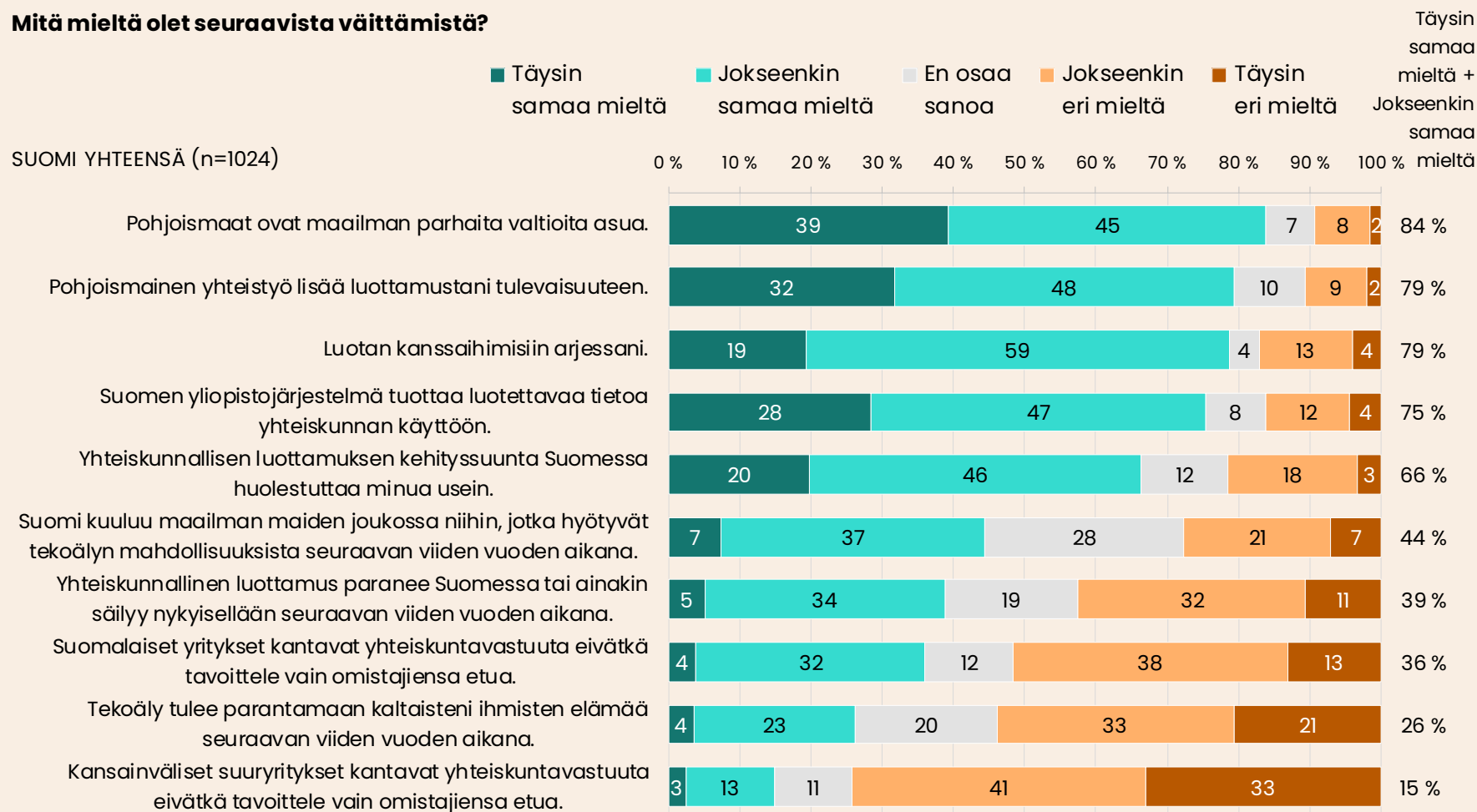
Väittämät luottamuksesta ja tulevaisuudesta

- Suomi

Väittämät luottamuksesta ja tulevaisuudesta

Kaikki vastaajat

Mitä mieltä olet seuraavista väittämistä?

Väittämät luottamuksesta ja tulevaisuudesta

Kaikki vastaajat

Mitä mieltä olet seuraavista väittämistä?

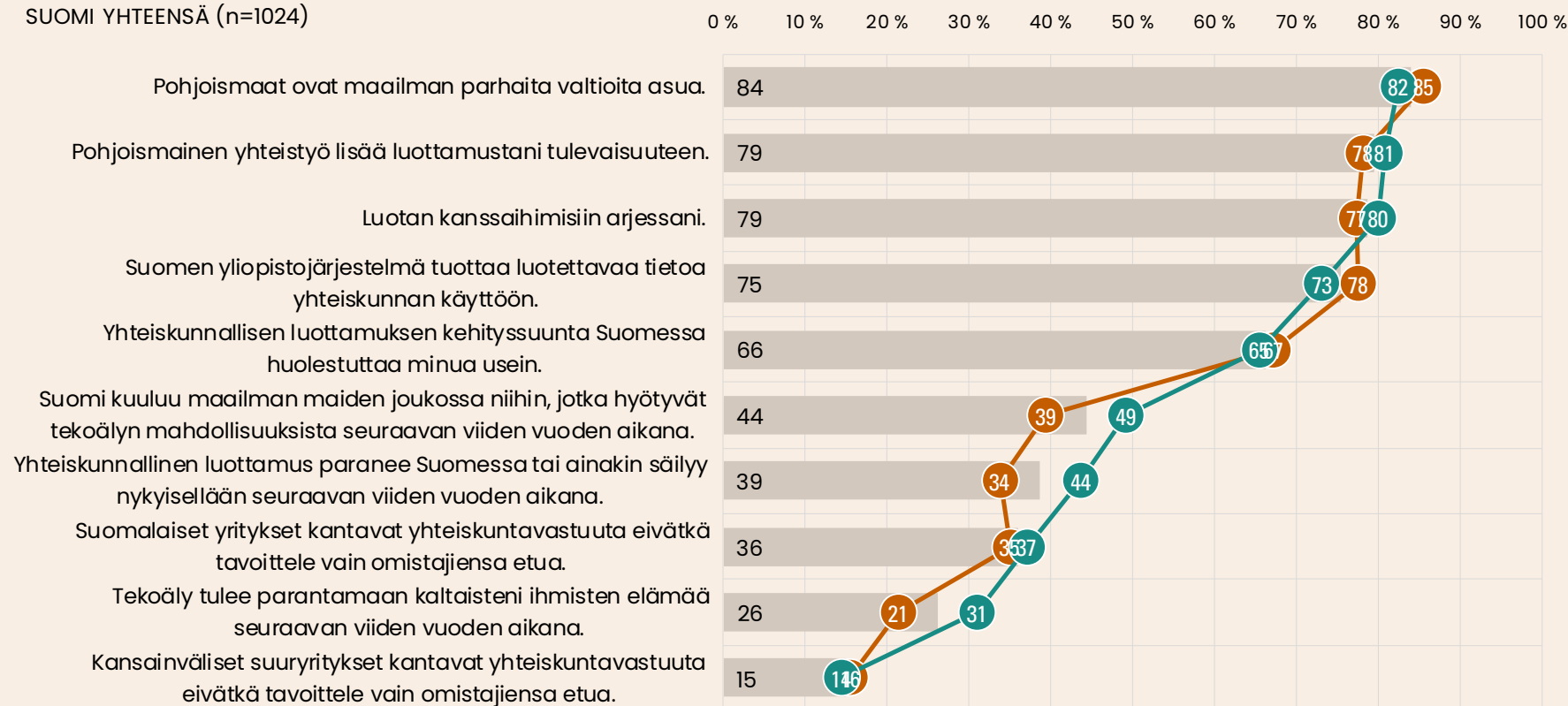
Täysin samaa mieltä

+ Jokseenkin samaa mieltä

SUOMI YHTEENSÄ (n=1024)

SUKUPUOLI:

- SUOMI YHTEENSÄ (n=1024)
- Nainen (n=511)
- Mies (n=513)

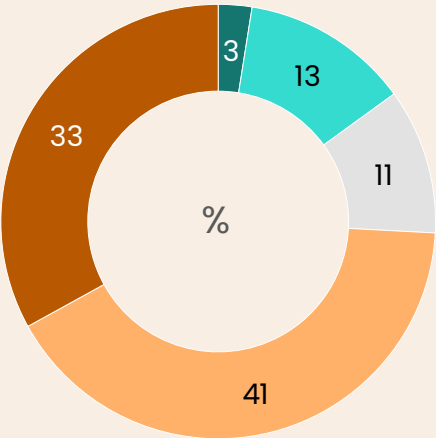

Mielipiteet väittämistä (1/10)

Kaikki vastaajat

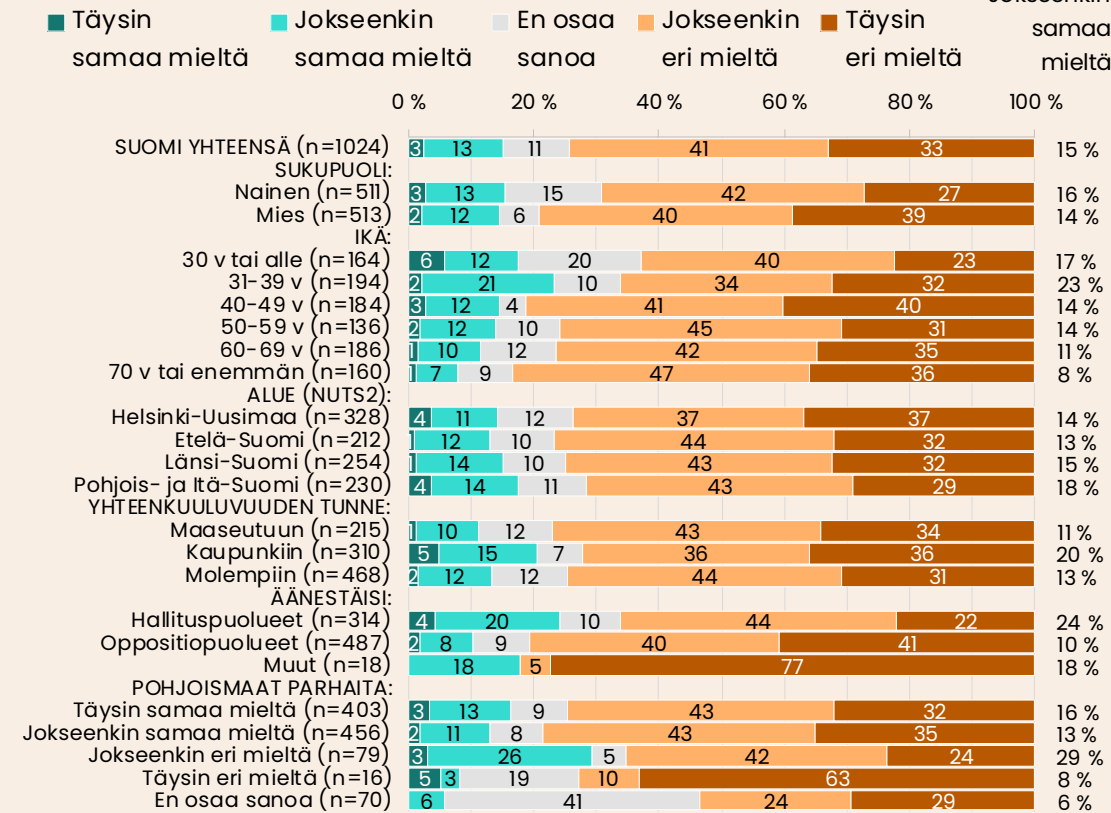
Mitä mieltä olet seuraavista väittämistä?
Kansainväliset suuryritykset kantavat yhteiskuntavastuuta
eivätkä tavoittele vain omistajiensa etua.

SUOMI YHTEENSÄ (n=1024)

- Täysin samaa mieltä
- Jokseenkin samaa mieltä
- En osaa sanoa
- Jokseenkin eri mieltä
- Täysin eri mieltä

Mitä mieltä olet seuraavista väittämistä?
Kansainväliset suuryritykset kantavat yhteiskuntavastuuta
eivätkä tavoittele vain omistajiensa etua.

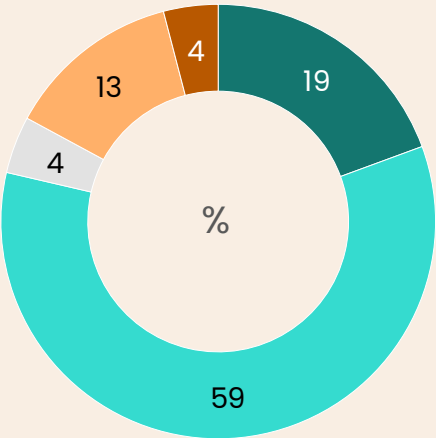
Mielipiteet väittämistä (2/10)

Kaikki vastaajat

Mitä mieltä olet seuraavista väittämistä?

Luotan kanssaihimisiin arjessani.

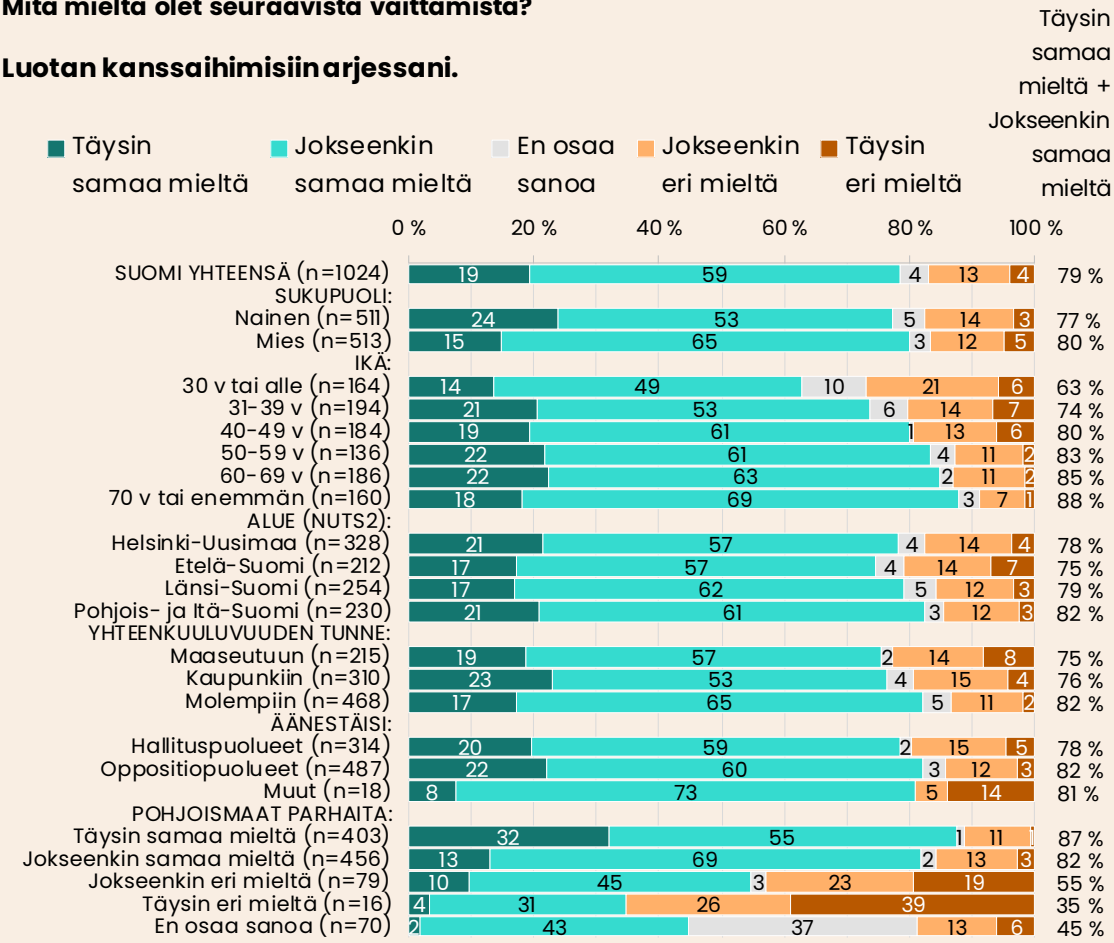
SUOMI YHTEENSÄ (n=1024)

- Täysin samaa mieltä
- Jokseenkin samaa mieltä
- En osaa sanoa
- Jokseenkin eri mieltä
- Täysin eri mieltä

Mitä mieltä olet seuraavista väittämistä?

Luotan kanssaihimisiin arjessani.

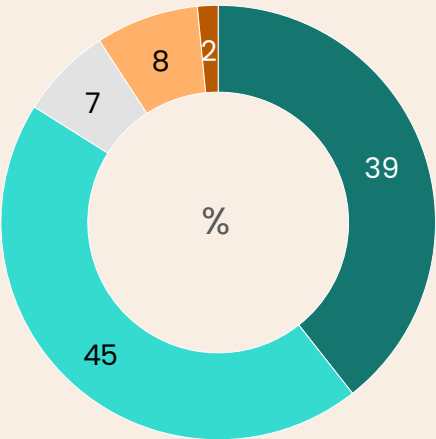
Mielipiteet väittämistä (3/10)

Kaikki vastaajat

Mitä mieltä olet seuraavista väittämistä?

Pohjoismaat ovat maailman parhaita valtioita asua.

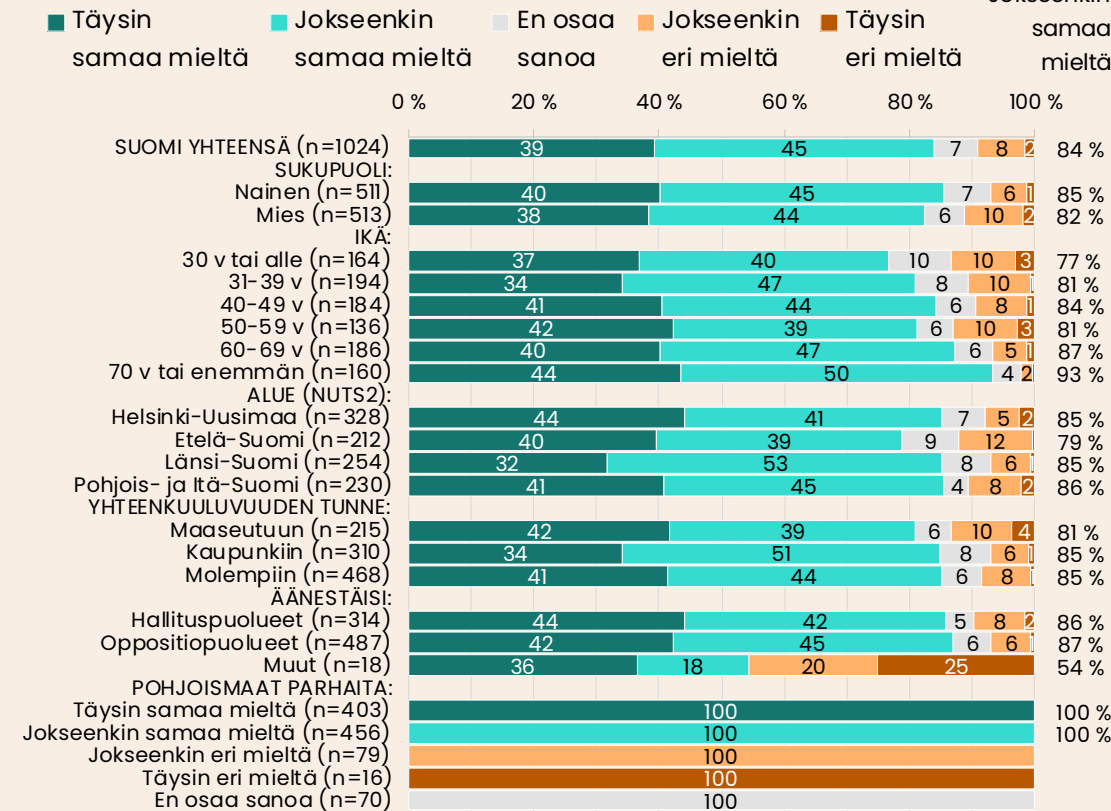
SUOMI YHTEENSÄ (n=1024)

- Täysin samaa mieltä
- Jokseenkin samaa mieltä
- En osaa sanoa
- Jokseenkin eri mieltä
- Täysin eri mieltä

Mitä mieltä olet seuraavista väittämistä?

Pohjoismaat ovat maailman parhaita valtioita asua.

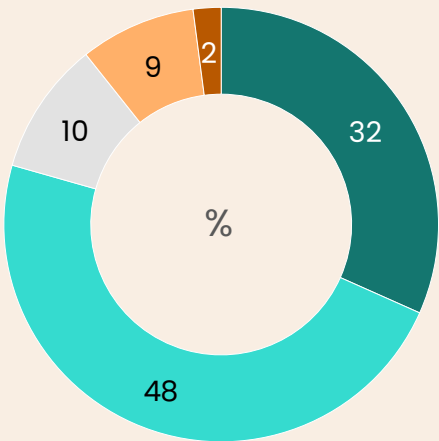
Mielipiteet väittämistä (4/10)

Kaikki vastaajat

Mitä mieltä olet seuraavista väittämistä?

Pohjoismainen yhteistyö lisää luottamustani tulevaisuuteen.

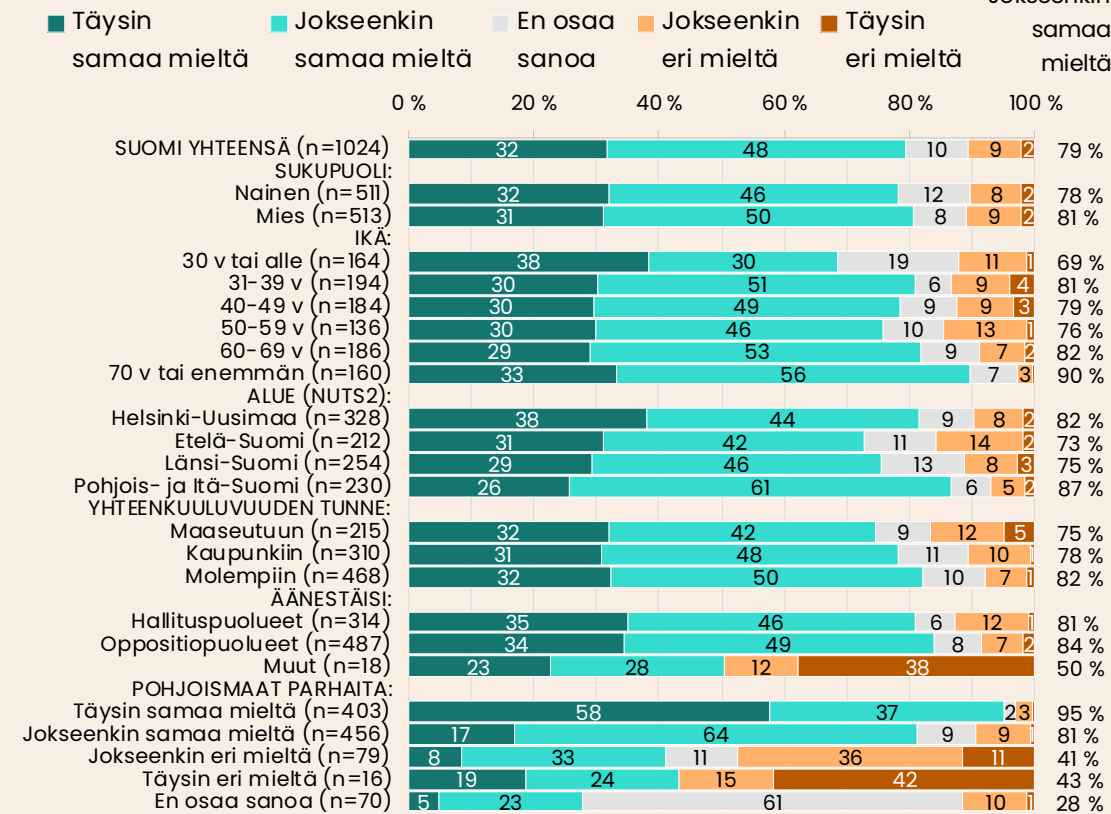
SUOMI YHTEENSÄ (n=1024)

- Täysin samaa mieltä
- Jokseenkin samaa mieltä
- En osaa sanoa
- Jokseenkin eri mieltä
- Täysin eri mieltä

Mitä mieltä olet seuraavista väittämistä?

Pohjoismainen yhteistyö lisää luottamustani tulevaisuuteen.

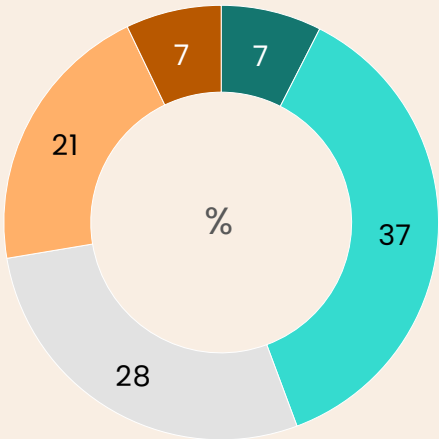

Mielipiteet väittämistä (5/10)

Kaikki vastaajat

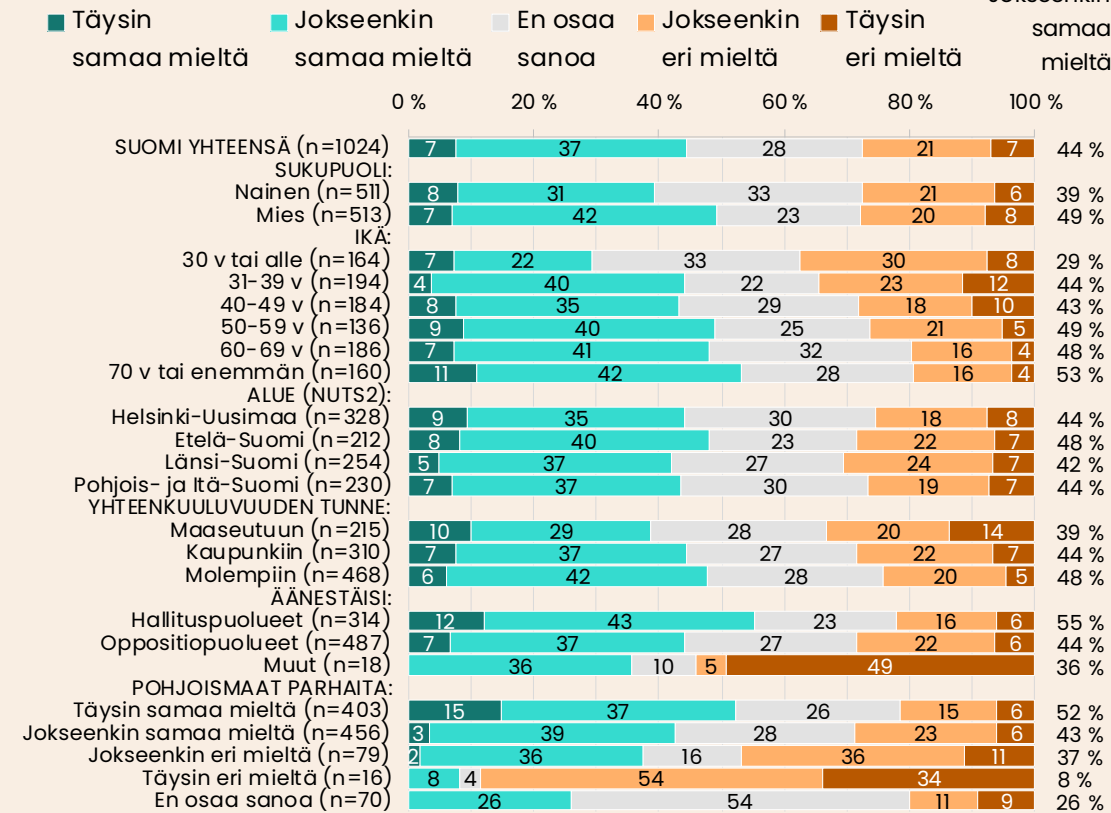
Mitä mieltä olet seuraavista väittämistä?
Suomi kuuluu maailman maiden joukossa niihin, jotka hyötyvät
tekoälyn mahdollisuuksista seuraavan viiden vuoden aikana.

SUOMI YHTEENSÄ (n=1024)

- Täysin samaa mieltä
- Jokseenkin samaa mieltä
- En osaa sanoa
- Jokseenkin eri mieltä
- Täysin eri mieltä

Mitä mieltä olet seuraavista väittämistä?
Suomi kuuluu maailman maiden joukossa niihin, jotka hyötyvät
tekoälyn mahdollisuuksista seuraavan viiden vuoden aikana.

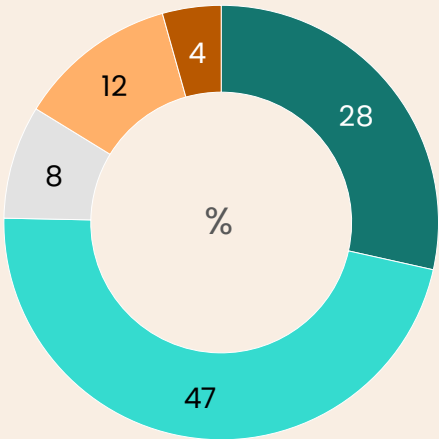

Mielipiteet väittämistä (6/10)

Kaikki vastaajat

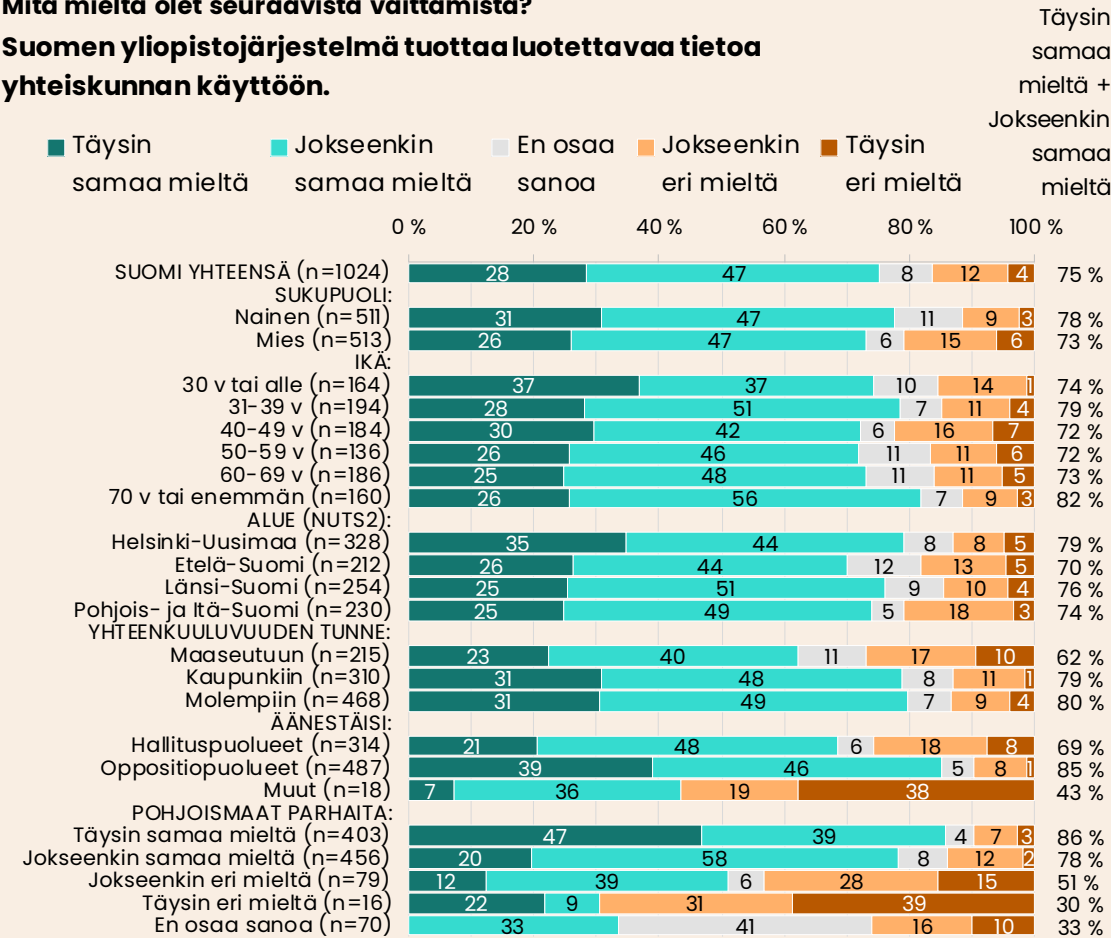
Mitä mieltä olet seuraavista väittämistä?
Suomen yliopistojärjestelmä tuottaa luotettavaa tietoa yhteiskunnan käyttöön.

SUOMI YHTEENSÄ (n=1024)

- Täysin samaa mieltä
- Jokseenkin samaa mieltä
- En osaa sanoa
- Jokseenkin eri mieltä
- Täysin eri mieltä

Mitä mieltä olet seuraavista väittämistä?
Suomen yliopistojärjestelmä tuottaa luotettavaa tietoa yhteiskunnan käyttöön.

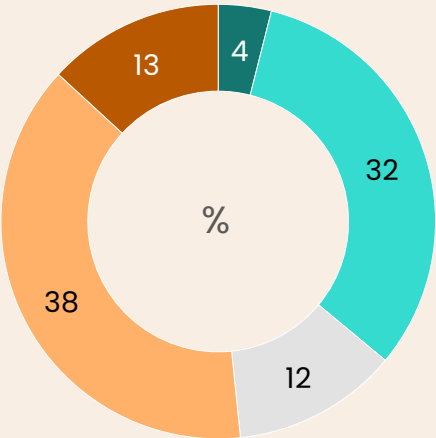

Mielipiteet väittämistä (7/10)

Kaikki vastaajat

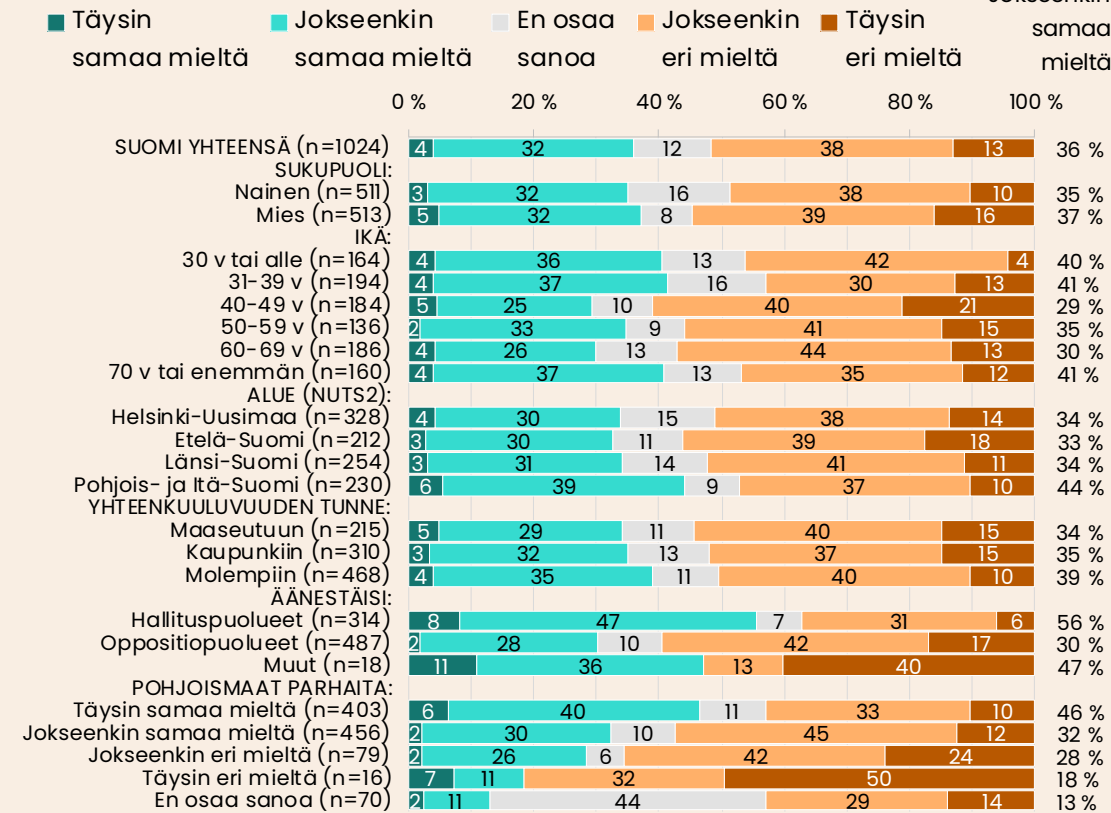
Mitä mieltä olet seuraavista väittämistä?
Suomalaiset yritykset kantavat yhteiskuntavastuuta eivätkä tavoittele vain omistajiensa etua.

SUOMI YHTEENSÄ (n=1024)

- Täysin samaa mieltä
- Jokseenkin samaa mieltä
- En osaa sanoa
- Jokseenkin eri mieltä
- Täysin eri mieltä

Mitä mieltä olet seuraavista väittämistä?
Suomalaiset yritykset kantavat yhteiskuntavastuuta eivätkä tavoittele vain omistajiensa etua.

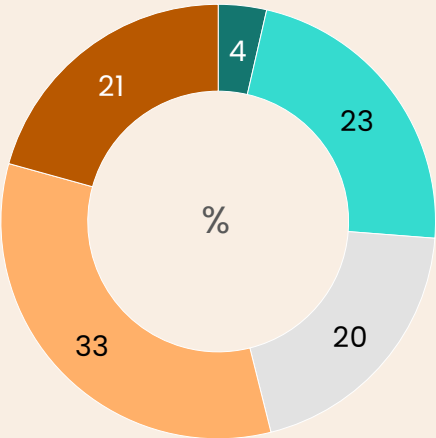

Mielipiteet väittämistä (8/10)

Kaikki vastaajat

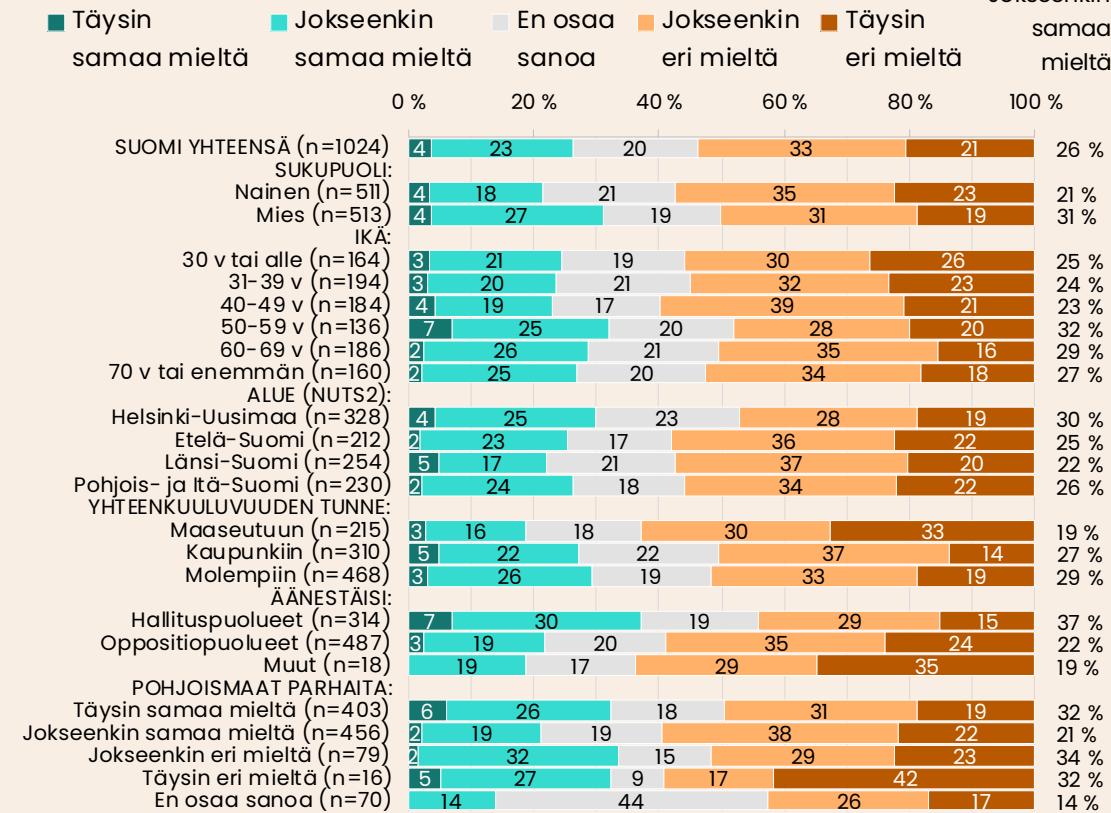
Mitä mieltä olet seuraavista väittämistä?
Tekoäly tulee parantamaan kaltaisteni ihmisten elämää seuraavan viiden vuoden aikana.

SUOMI YHTEENSÄ (n=1024)

- Täysin samaa mieltä
- Jokseenkin samaa mieltä
- En osaa sanoa
- Jokseenkin eri mieltä
- Täysin eri mieltä

Mitä mieltä olet seuraavista väittämistä?
Tekoäly tulee parantamaan kaltaisteni ihmisten elämää seuraavan viiden vuoden aikana.

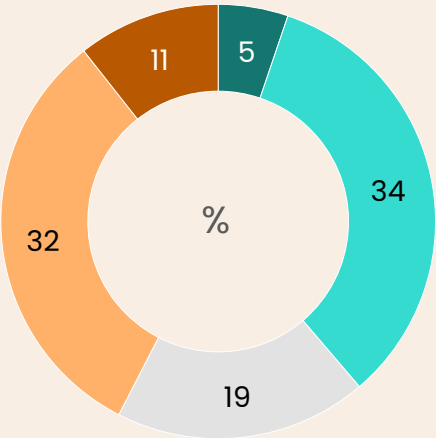

Mielipiteet väittämistä (9/10)

Kaikki vastaajat

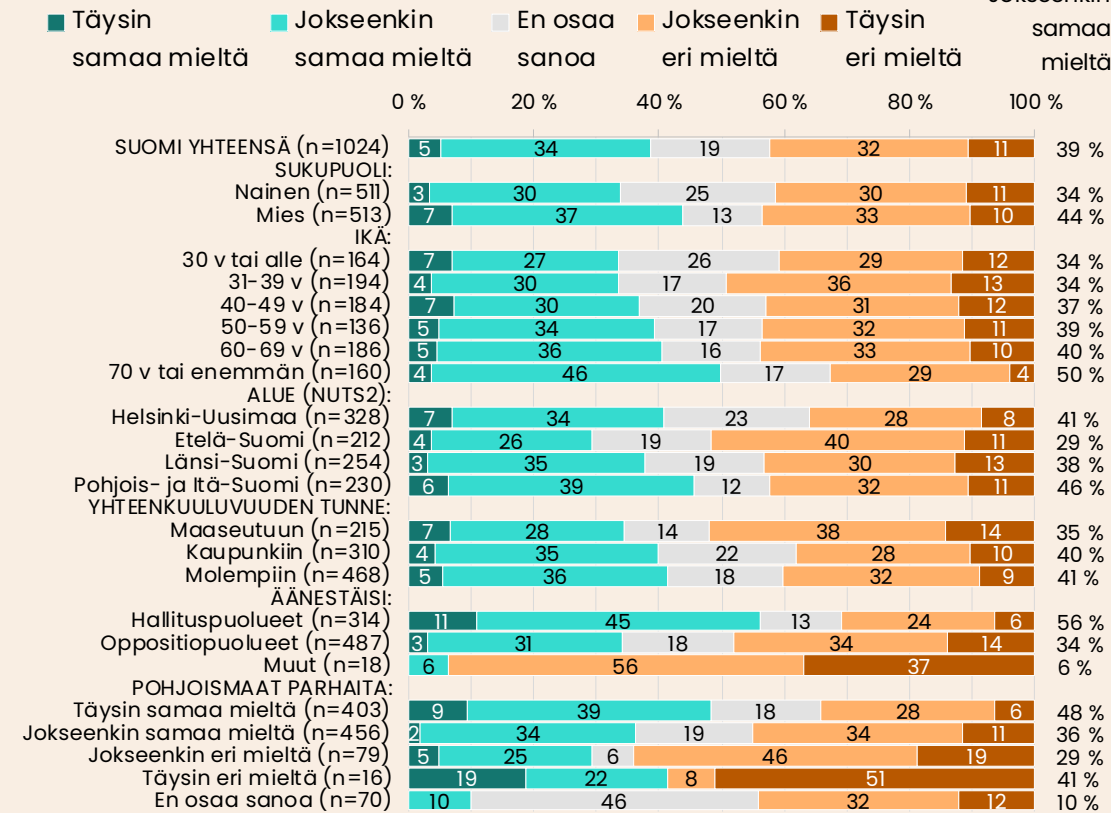
Mitä mieltä olet seuraavista väittämistä?
Yhteiskunnallinen luottamus paranee Suomessa tai ainakin säilyy nykyisellään seuraavan viiden vuoden aikana.

SUOMI YHTEENSÄ (n=1024)

- Täysin samaa mieltä
- Jokseenkin samaa mieltä
- En osaa sanoa
- Jokseenkin eri mieltä
- Täysin eri mieltä

Mitä mieltä olet seuraavista väittämistä?
Yhteiskunnallinen luottamus paranee Suomessa tai ainakin säilyy nykyisellään seuraavan viiden vuoden aikana.

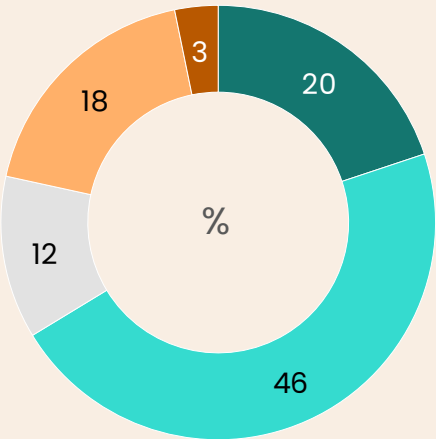

Mielipiteet väittämistä (10/10)

Kaikki vastaajat

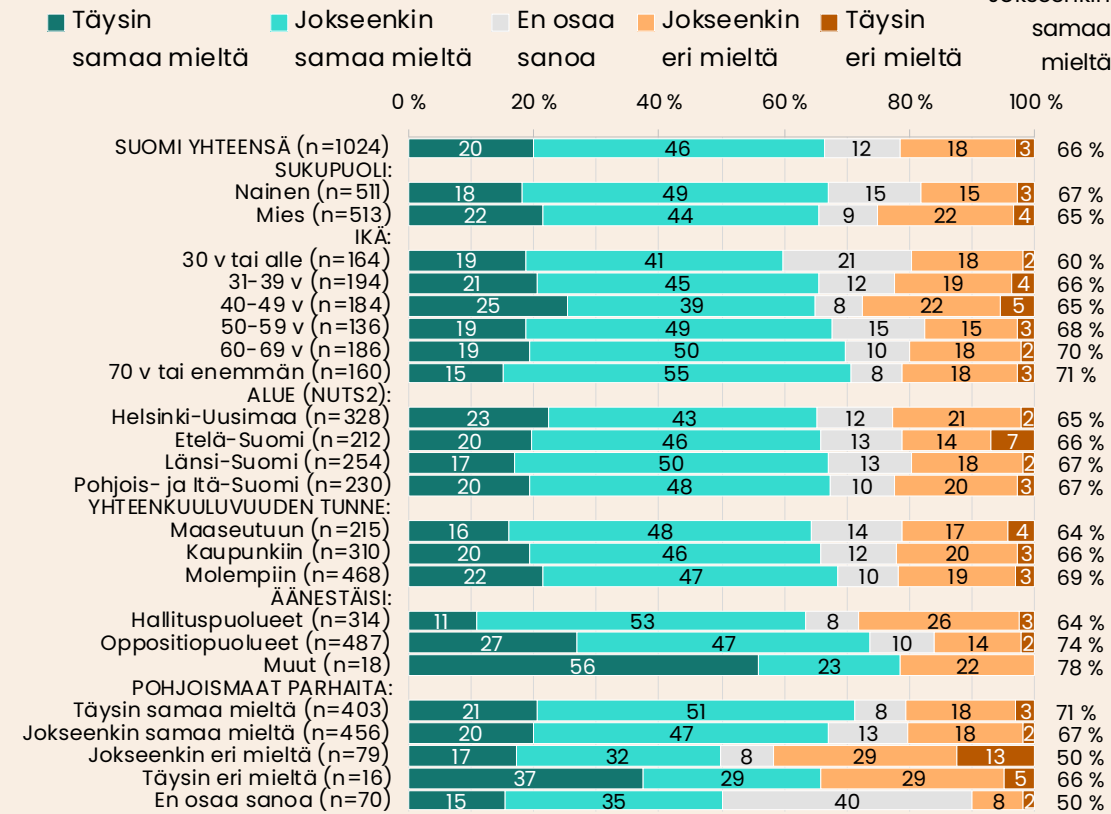
Mitä mieltä olet seuraavista väittämistä?
Yhteiskunnallisen luottamuksen kehityssuunta Suomessa
huolestuttaa minua usein.

SUOMI YHTEENSÄ (n=1024)

- Täysin samaa mieltä
- Jokseenkin samaa mieltä
- En osaa sanoa
- Jokseenkin eri mieltä
- Täysin eri mieltä

Mitä mieltä olet seuraavista väittämistä?
Yhteiskunnallisen luottamuksen kehityssuunta Suomessa
huolestuttaa minua usein.

Lisätietoja

- Julkaiseminen
- Tutkimustiedon käyttö
- Verianin periaatteet
- Luottamusvälitaulukko

Raportin tulosten julkaiseminen

Tämän Verianin tuottaman tutkimusraportin sisältö on tehty vastaamaan sitä, mikä on kirjattu ensisijaisesti tilausvahvistukseen, toissijaisesti tarjoukseen.

- Tilaaja voi julkistaa raportin sisältöä ja muun Verianin toimittaman tulospöytäkirjan tuloksia oman harkintansa mukaan, ellei muuta ole sovittu. Julkaistut tulokset eivät saa vääristellä raportin sisältöä.
- Tulosten julkaisussa tulee selvästi erottaa tulokset, tulosten tulkinta ja tilaajan muu viestintämateriaali.
- Tulosten julkaisun yhteydessä on aina mainittava tutkimuksen nimi, toteutusaika sekä tutkimuksen toteuttajana Verian.

Verianissa arvostamme sitä, että toimitatte meille tiedon, missä ja milloin tuloksia julkaistaan. Näin osaamme varustautua mahdollisiin lisäkysymyksiin. Verian ei kuitenkaan anna lausuntoja eikä ota itsenäisesti kantaa tuloksiin ilman, että tästä on sovittu kanssanne.

Tutkimustieto hyötykäyttöön

Suosittelimme palveluja, jotka auttavat hyödyntämään tutkimustietoa tehokkaasti

Viestintäpalvelut

Viestintäpalvelut tuottaa syntyvästä tutkimustiedosta haluttua kohderyhmää puhuttelevaa viestintää.

Verian ja kumppanimme autamme hyödyntämään tutkimustietoa.

- Tiedotteissa
- Tapahtumissa
- Journalistisissa sisällöissä
- Sisäisen viestinnän ratkaisuissa
- Somekampanjoinnissa
- Sisältöjen räätälöinnissä eri kohderyhmille

Toteutus tehdään yhdessä kanssanne tai avaimet käteen.

Palvelumuotoilu

Tutkimustieto luo faktapohjan, jonka varaan palveluiden muotoilu esimerkiksi asiakkaiden, jäsenten, sidosryhmien tai kansalaisten tarpeiden mukaiseksi tehdään. Raporttimme antama tieto auttaa välttämään virheinvestointeja.

Verian ja kumppanimme autamme palvelumuotoilussa.

- Ideoiden konseptoinnissa
- Palvelukokemuksen parantamisessa
- Sisältösuunnittelussa
- Käyttäjäymmärryksen kiteyttämisessä

Kohdentamispalvelut

Tutkimustiedot paljastavat usein kohderyhmiä, joita ei ole aiemmin havaittu. Mutta tiedätkö miten nämä kohderyhmät tavoitetaan käytännössä?

Verian ja kumppanimme autamme tavoittamaan sekä ihmiset että yritykset.

- Asiakasrekisterien analyysillä
- Yritysrekisteripöiminoilla
- Henkilörekisteripöiminoilla
- Kanavavalinnoilla

Verian sitoutuu työssään viiteen periaatteeseen

1. Tinkimättömään objektiivisuuteen.
"Olemme ehdottoman riippumattomia."
2. Merkitykselliseen päätöksentekoon.
"Olemme ketteriä ja luovia ajattelijoina."
3. Asiantuntemukseen intohimona.
"Olemme sitoutuneet huippuosaamiseen."
4. Nöyrään itsevarmuuteen.
"Annamme työmme puhua puolestaan."
5. Kunnioittavaan suoruuteen.
"Olemme viestinnässämme suoria ja vilpittömiä."

Luottamusvälitaulukko

Luottamustaso 95 %

Tulokseksi saatu %- osuus	VASTAAJAMÄÄRÄ																	
	20	40	60	80	100	140	180	220	260	300	400	500	600	800	1000	2000	3000	5000
5 tai 95	± 13,2	± 8,5	± 6,5	± 5,5	± 4,8	± 3,9	± 3,4	± 3,1	± 2,8	± 2,6	± 2,2	± 2,0	± 1,8	± 1,5	± 1,4	± 1,0	± 0,8	± 0,6
10 tai 90	± 14,9	± 10,1	± 8,1	± 6,9	± 6,1	± 5,1	± 4,5	± 4,1	± 3,7	± 3,5	± 3,0	± 2,7	± 2,4	± 2,1	± 1,9	± 1,3	± 1,1	± 0,8
15 tai 85	± 16,3	± 11,4	± 9,2	± 8,0	± 7,1	± 6,0	± 5,3	± 4,8	± 4,4	± 4,1	± 3,5	± 3,1	± 2,9	± 2,5	± 2,2	± 1,6	± 1,3	± 1,0
20 tai 80	± 17,3	± 12,4	± 10,1	± 8,8	± 7,9	± 6,6	± 5,9	± 5,3	± 4,9	± 4,5	± 3,9	± 3,5	± 3,2	± 2,8	± 2,5	± 1,8	± 1,4	± 1,1
25 tai 75	± 18,2	± 13,2	± 10,8	± 9,4	± 8,4	± 7,1	± 6,3	± 5,7	± 5,3	± 4,9	± 4,2	± 3,8	± 3,5	± 3,0	± 2,7	± 1,9	± 1,6	± 1,2
30 tai 70	± 18,9	± 13,8	± 11,4	± 9,9	± 8,9	± 7,5	± 6,7	± 6,0	± 5,5	± 5,2	± 4,5	± 4,0	± 3,7	± 3,2	± 2,8	± 2,0	± 1,6	± 1,3
35 tai 65	± 19,4	± 14,2	± 11,8	± 10,3	± 9,2	± 7,8	± 6,9	± 6,3	± 5,8	± 5,4	± 4,7	± 4,2	± 3,8	± 3,3	± 3,0	± 2,1	± 1,7	± 1,3
40 tai 60	± 19,8	± 14,6	± 12,1	± 10,5	± 9,4	± 8,0	± 7,1	± 6,4	± 5,9	± 5,5	± 4,8	± 4,3	± 3,9	± 3,4	± 3,0	± 2,2	± 1,8	± 1,4
45 tai 55	± 20,0	± 14,7	± 12,2	± 10,7	± 9,6	± 8,1	± 7,2	± 6,5	± 6,0	± 5,6	± 4,9	± 4,3	± 4,0	± 3,4	± 3,1	± 2,2	± 1,8	± 1,4
50	± 20,1	± 14,8	± 12,3	± 10,7	± 9,6	± 8,2	± 7,2	± 6,6	± 6,0	± 5,6	± 4,9	± 4,4	± 4,0	± 3,5	± 3,1	± 2,2	± 1,8	± 1,4

Esimerkki tulkinnasta:
Tutkimuskysymykseen on vastannut 380 henkilöä. Vastaajista 33 % vastasi "samaa mieltä". Taulukosta etsitään vastaajamäärä, joka on lähinnä tutkimuskysymyksen vastaajamäärää, sekä %-osuus, joka on lähinnä tutkimuskysymyksen tutkittavan vastausluokan %-osuutta. Taulukossa lähinnä vastaajamäärää 380 on vastaajamäärä 400 ja lähinnä %-osuutta 33 on %-osuus 35. Luottamusväli on vastaajamäärän 400 ja prosenttiosuuden 35 leikkauskohdassa.
Kysymyksestä "samaa mieltä" olevien %-osuus koko väestössä on siis 95 % todennäköisyydellä välillä $33 \pm 4,7$ eli välillä 28,3–37,7.